

Compliance pacientů s fibrilací síní užívajících NOAC - výsledky průzkumu

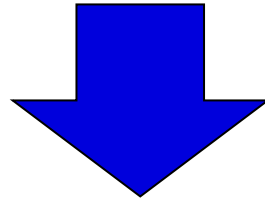
Búřilová P., Búřil J., Haršány M., Dufková K., Šenkyříková M., Dolanová D., Táborský M., Pokorná A.

Úvod do problematiky

- Arytmie mohou být jednou ze základních příčin kardiovaskulárních onemocnění vedoucích následně ke kardiomyopatiím a systémové embolii.
- Náhlá srdeční smrt představuje 15-20 % úmrtí dospělých.
- Přibližně 20-30 % pacientům s ischemickou cévní mozkovou příhodou (iCMP) a tranzitorní ischemickou atakou (TIA) byla před vznikem onemocnění potvrzena fibrilace síní.
- U dalších 70-80 % pacientů je fibrilace síní diagnostikována až po vzniku iCMP a FISI.
- Fibrilace síní je nejčastější arytmií s prevalencí 1-2 % a její výskyt se zvyšuje s věkem.

Základní fakta

- Zvýšená preskripce nových perorálních antikoagulancií (NOAC), oproti warfarinu.
- U pacientů s fibrilací síní užívajících NOAC je nezbytné nepřetržité užívání medikace.
- Se zvyšující se mírou preskripce je nezbytná dostatečná úroveň edukace pacientů.
- Vyšší věk a polymorbidita může ovlivnit compliance v užívání NOAC.

Příprava laických doporučení na národní úrovni

k přenosu znalostí na podporu na důkazech

založeného rozhodování ve zdravotnictví.

Cíl studie

Ověření míry compliance pacientů s diagnostikovanou fibrilací síní užívajících
NOAC.

Metodika

- Deskriptivní dotazníková studie pacientů dispenzarizovaných ve vybraných kardiologických a neurologické ambulanci v jihomoravském kraji.
- Sběru dat v období 01 – 03/ 2023.
- Pacienti s hlavní diagnózou I48.0, I48.1 a I48.2 (dle MKN-10) a minimálně jednou z vedlejších diagnóz (komorbidit) I10, E10, E11, E66, I21.0, I64 a G45.9 užívající NOAC.
- Využití nestandardizovaného nástroje (demografické charakteristiky a položky definující nastavení léčby NOACs a míru compliance).
- Pseudonymizace dat.

Etický souhlas se studií udělila Etická komise
Lékařské fakulty Masarykovy univerzity pod identifikačním číslem 11/2023.

Výsledky I

- Studie se zúčastnilo 274 respondentů (n=146 žen, n=128 mužů).
- Věkový průměr pacientů ve sledovaném souboru byl 69,23 let.
- Dvě a více komorbidit bylo identifikováno u 66,1 % pacientů.
- CMP identifikována u celkem 135 pacientů
(18 z nich jako recidiva CMP se současnou obezitou, arteriální hypertenzí a diabetem).

Výsledky II

- Nejčastěji předepisovaným lékem pacientům ve sledovaném souboru byl dabigatran (61,6 %), následovaný rivaroxabanem (24,5 %) a apixabanem (13,9 %).
- 75,9 % respondentů uvedlo pravidelné užívání NOAC dle preskripce ošetřujícího lékaře.
- U jednoho pacienta (55 let) s paroxyzmální fibrilací síní a diagnózou TIA, který deklaroval nepravidelnost užívání NOAC po dobu 3-5 měsíců léčby, byla zjištěna recidiva TIA.
- Byla statisticky ověřena vyšší compliance v užívání NOAC u pacientů po infarktu myokardu, oproti pacientů po CMP, nebo TIA ($p = 0.147$).

Závěr

- Na základě výsledků předkládané studie je možno konstatovat non-compliance u některých sledovaných pacientů a vyhodnotit další rizika.
- Ve sledovaném souboru byla zjištěna vysoká zátěž dalšími komorbiditami a nedostatečná deklarace pravidelnosti v užívání NOAC.
- Vzhledem k rostoucímu počtu předepisovaných NOAC je nezbytná dostatečná edukace pacientů, zejména u starších pacientů s vysokým rizikem CMP.
- Výsledky byly publikovány v prvním čísle časopisu Cor et Vasa v roce 2024.

Úvod

Aktuální číslo

Poslední články

Archiv

roč.66 (2024): 1 2

roč.65 (2023): 1 2 3 4 5 6

roč.64 (2022): 1 2 3 4 5 6

roč.63 (2021): 1 2 3 4 5 6

roč.62 (2020): 1 2 3 4 5 6

roč.61 (2019): 1 2 3 4 5 6

...celý obsah

Fulltextové hledání

Index autorů

Vložit rukopis

Pokyny autorům

Tiráž časopisu

Předplatné

Objednání předplatného

Inzerce

Cor et Vasa 2024, 66(1):23-28 | DOI: 10.33678/cor.2023.095

Compliance of patients with atrial fibrillation using new oral anticoagulants - results survey

Petra Bůřilová^{a, b, c}, Jiří Bůřil^d, Michal Haršány^d, Kamila Dufková^a, Marta Šenkyříková^a, Dana Dolanová^{a, c}, Miloš Táborský^e, Andrea Pokorná^{a, c}

^a Department of Health Sciences, Faculty of Medicine, Masaryk University, Brno, the Czech Republic

^b Department of Public Health, Faculty of Medicine, Masaryk University, Brno, the Czech Republic

^c Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic, Prague, the Czech Republic

^d 1st Department of Neurology, Faculty of Medicine, Masaryk University, Brno, the Czech Republic

^e Olomouc University Hospital, Olomouc, the Czech Republic

Úvod: U pacientů s fibrilací síní užívajících nová perorální antikoagulantia (NOAC) je nezbytné kontinuální užívání léků. Vyšší věk a polymorbidita mohou ovlivnit compliance související s antikoagulační léčbou.

Metody: Observační kohortová studie (STROBE) hodnotila compliance pacientů s vybranými kardiovaskulárními diagnózami a dalšími komorbiditami, kte specializovaných klinikách v České republice, v dotazníkovém průzkumu v období od dubna do května 2023.

Výsledky: Pacienti splňující kritéria studie byli osloveni ošetřujícím lékařem k zařazení do studie (4 kardiologické a 1 neurologická ambulance). Studie se zúčá mužů) s hlavní diagnózou fibrilace síní a alespoň jednou potvrzenou vedlejší diagnózou srdečního infarktu, mozkového infarktu, tranzitorní ischemické ataky diabetes mellitus. Statistická analýza potvrdila, že pacienti s anamnézou cévní mozkové příhody nebo TIA měli vyšší počet pravidelných kontrolních náv Analýza dat dále prokázala, že pacienti, kteří byli léčeni kratší dobu, měli tendenci k častějším pravidelným kontrolním návštěvám (délka léčby do 3 měsíců/prům 6-12 měsíců/0,7krát). U jednoho pacienta (55 let) s paroxysmální fibrilací síní a diagnózou TIA, který deklaroval nepravidelnost užívání NOAC po dobu 3-5 měsíců

Závěr: Ve sledovaném souboru byla zjištěna vysoká zátěž dalšími komorbiditami spolu s nedostatečnou deklarací pravidelnosti užívání medikace NOAC a z toho počtu předepsaných NOAC je nezbytná vhodná edukace pacientů, zejména u starších pacientů s vysokým rizikem cévní mozkové příhody.

Klíčová slova: Cévní mozková příhoda, Compliance, Fibrilace síní, Nová perorální antikoagulantia, Riziko

Vloženo: 4. prosinec 2023; Revidováno: 4. prosinec 2023; Přijato: 15. prosinec 2023; Zveřejněno online: 2. červen 2012; Zveřejněno: 5. březen 2024

Optimalizace managementu péče v ambulantní sektoru

- V procesu přípravy jsou doporučení v laickém jazyce k přenosu znalostí a zvýšení efektivity edukace pacientů.
- Jasná a stručná sdělení v souladu s doporučeními odborných společností, která jsou srozumitelná široké veřejnosti.
- Cílem je zvýšit zdravotní gramotnost jednotlivců, podpořit je v informovaném rozhodování a přispět ke zlepšení jejich zdravotního stavu.

Příprava doporučení dle jednotné metodiky tvorby v návaznosti na projekt podpořený Ministerstvem zdravotnictví České republiky v rámci grantu č. NU23-09-00328 "Metodika tvorby laických doporučení k přenosu znalostí na podporu na důkaze založeného rozhodování ve zdravotnictví v České republice,,,"

Děkujeme za pozornost

Bůřilová Petra

Ústav zdravotnických věd, LF MU, Brno

burilova@med.muni.cz